

Domov sociálnych služieb Andreas n.o.

Výročná správa 2012

Obsah

Príhovor riaditeľky

1. Úvod

Druh poskytovaných služieb

2. Prehľad činností vykonávaných v kalendárnom roku 2012

3. Ročná účtovná závierka a zhodnotenie základných údajov

4. Výrok audítora k ročnej účtovnej závierke

5. Prehľad o peňažných o príjmoch a výdavkoch

Výkaz o príjmoch a výdavkoch

6. Prehľad rozsahu príjmov (výnosov)

Prehľad o daroch, príspevkoch a príjmoch

2% z dane

Dary

7. Stav a pohyb majetku a záväzkov

Výkaz o majetku a záväzkoch

8. Zmeny v priebehu roka

9. Náležitosti určené správnou radou

10. Vyjadrenie revízora

Príhovor riaditeľky

Denne pijem čaj z hrnčeka s optimistickým obrázkom a nápisom „Odteraz bude lepšie!“ Keď to vidí manžel reaguje otázkou: „To hovoríš už 5 rokov, tak kedy to nastane!“

Ruku na srdce – kto z nás si denne nepovzdychne a nezdieľa s druhými nárek nad tým, aká je zlá, náročná, uponáhľaná doba, ako nám chýba vnútorný klud a schopnosť tvoriť a pestovať pekné vzťahy, ako prechádzame najrôznejšími sklamaniami, riešime zbytočné problémy, keď normotvorcovia usilujú stále o reformy, ktoré nás len vháňajú do existenčných tiesní...

Na prvom mieste a témou všetkých debát je otázka, ako zabezpečiť starostlivosť o našich klientov, ako zaistiť prostriedky na mzdy a prevádzku. Na čom je možné usporiť... Kto vlastne dokáže rozlíšiť, čo je štandard a čo už nadštandard, ako definovať „kvalitu života“, čo je rozumné a múdre?

V našom Andree každodenná práca dokazuje, že i v dnešnej ťažkej dobe je možné prežívať radosť zo zmysluplnej práce a spolupráce, tešiť sa z pokrokov klientov, prežívať s nimi radosť a čerpať z nich elán do ďalšej práce. Máme istotu, že sme jeden druhému oporou, jedni druhých si vážime a spolu prekonávame starosti a nápor práce. Príklad osobného nasadenia každého z nás je silnou morálnou autoritou, ktorá veci skutočne mení k lepšiemu.

Ďakujeme za doterajšiu podporu všetkým, ktorí naším prostredníctvom akýmkoľvek spôsobom pomohli nášmu zariadeniu. Je vás, milí priatelia, už celkom veľký počet.

Mgr. Hana Jajcayová
riaditeľka DSS Andreas n.o.

*Neurotypický človek je príliš slušný, aby bol úprimný,
človek s autizmom je príliš úprimný, aby bol slušný.*

Theo Peeters

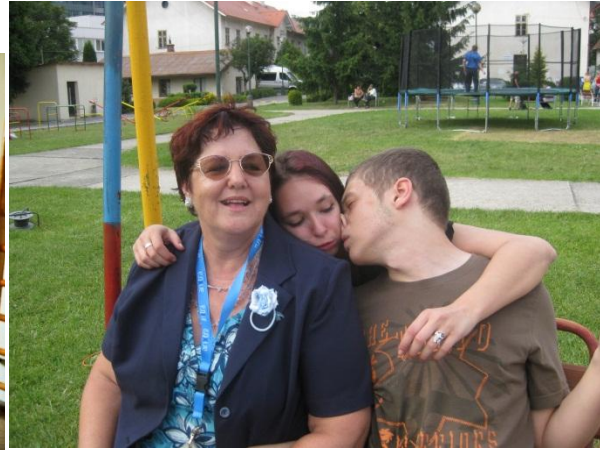
1. Úvod

Nezisková organizácia **DSS Andreas n.o.** so sídlom na Galandovej 7,811 06 Bratislava, vznikla 4.7.2007, bola zaregistrovaná Krajským úradom v Bratislave, odbor všeobecnej vnútornej správy, pod číslom OVVS-1291/225/2007-NO, so zmenou štatutárneho zástupcu od 1.12.2008.

Druh všeobecne prospešných služieb

DSS Andreas je **nezisková organizácia** poskytujúca sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a majú zdravotné postihnutie pervazívna vývinová porucha v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov, a v zmysle Všeobecne záväzného nariadenia č. 30/2009 o podmienkach zápisu do registra a výmazu z registra poskytovateľov sociálnych služieb podľa § 81 až § 87 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a Všeobecne záväzného nariadenia č. 32/2009 zo dňa 17.6.2009 o bližších podmienkach poskytovania finančného príspevku neverejným poskytovateľom poskytujúcim sociálne služby v súlade s § 75 až § 78 a § 81 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov. DSS Andreas je zariadenie s **ambulantnou** formou sociálnej služby založené na dobu neurčitú.

DSS Andreas poskytuje starostlivosť výhradne klientom s **pervazívnou vývinovou poruchou – autizmom** (v súčasnosti sa používa termín PAS – porucha autistického spektra) od piatich rokov. Pridružené postihnutia telesné, mentálne a zmyslové nie sú prekážkou na poskytovanie starostlivosti.

2. Prehľad činností vykonávaných v kalendárnom roku 2012

Nezisková organizácia počas roka 2012 vzkonávala nasledovné činnosti:

V súlade so zákonom poskytujeme **odborné, obslužné a ďalšie činnosti**. Z odborných činností poskytujeme základné sociálne poradenstvo, pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, sociálnu rehabilitáciu a pracovnú terapiu. Z obslužných činností poskytujeme stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu. Stravovanie poskytujeme individuálne s ohľadom na stravovacie špecifiká súvisiace s autizmom. Flexibilne sa prispôsobujeme klientovi a jeho potrebám s indikovanou bezlepkovou a bezkazeínovou diétou. Z ďalších činností utvárame podmienky na prípravu stravy, vzdelávanie, záujmové činnosti a terapie: arteterapiu, muzikoterapiu, multisenzorickú terapiu snoezelen, canisterapiu, ergoterapiu, hydroterapiu, pracovnú terapiu. Pri realizácii týchto činností vychádzame zo skúsenosti, že klienti sa dajú motivovať k pracovným, výchovným a oddychovým aktivitám. Snažíme sa vyberať vhodné záujmové, kultúrne, športové a iné aktivity podľa potrieb a záujmov klientov, nechávame sa inšpirovať aj samotnými klientmi a ich rodinou.

DSS Andreas využíva možnosti, ktoré poskytuje zdieľanie jednej budovy s Autistickým centrom Andreas n.o. DSS sa podieľa na ich aktivitách, spolupracuje na spoločných projektoch a konzultuje s ich odborníkmi. Prostredníctvom nich **zabezpečujeme** pre svojich klientov rediagnostiku, špecializované sociálne poradenstvo, psychologické poradenstvo pre rodiny, odborné a výchovné poradenstvo pre rodiny, voľnočasové aktivity detí v školskom veku, šírenie osvedy o autizme, komunikáciu s verejnosťou a médiami, predaj vlastných výrobkov na rozličných podujatiach a vzdelávanie zamestnancov. Tieto možnosti zefektívňujú a ekonomizujú prevádzku zariadenia.

Celý rok prevádzky DSS Andreas sa niesol, popri poskytovaní vyššie spomínaných služieb, v duchu hľadania nových možností zákona o sociálnych službách, oboznamovaní sa s novou terminológiou, implementáciou platných paragrafov a zosúladovaní chápania **právnych vzťahov** v zmysle zákona o sociálnych službách. Absolvovali sme niekoľko okrúhlych stolov na

MPSVaR, RPSP, BSK a Otvorená spoločnosť. Prešli sme na prehľadnejšie výkazníctvo dochádzky klientov, v zmysle požiadaviek BSK. Zúčastnili sme sa **pripomienkovaní k zákonu**, zbieranie podpisových hárkov za zrovnoprávnenie prijímateľov aj poskytovateľov sociálnych služieb, okrúhlych diskusných stolov a podania návrhu na Ústavný súd SR, ktorý vydal súhlasný nález, že § 8 nie je v súlade s ústavou. Boli sme v pracovnej skupine na posudzovania **štandardov kvality** poskytovania sociálnych služieb.

Miestnosti zariadenia upravujeme na mieru jednotlivých klientov pod odborným dohľadom poradcov. Zariaďovali sme izby a **pracovné priestory**, tiež v súlade s odporúčaniami odborných sociálnych poradcov. Do dvoch izieb sme kúpili rozkladací, polohovací nábytok, obrovské Tuli vankúše, nástenky, predeľovaciu stenu, inventár na estetizáciu izieb a zariadenia na pracovné aktivity klientov. V jednej izbe čalúnime steny okolo oddychového miesta. **Štrukturovali** sme priestory a prevádzkové miesta. Všetky tieto aktivity sa nám podarilo finančne zabezpečiť z projektov.

Rodičia i klienti DSS Andreas vyjadrujú spokojnosť s poskytovanými službami, čo je potešujúce, ale zároveň si uvedomujeme, že pobytové služby sú veľmi finančne náročné a predovšetkým z tohto dôvodu je nemôžeme zvyšovať. Denná forma poskytovania sociálnych služieb nerieši potrebu celoživotnej starostlivosti o našich klientov. Do budúcnosti by sme sa mali zamerať na hľadanie finančného riešenia, ako **trvale uspokojiť** potreby našich klientov a ich rodín. Zároveň rastie dopyt po ďalších službách – konkrétne po rozšírení počtu miest pre denný aj týždenný pobyt, ale aj odľahčovacie služby – odbremeňovanie rodín odkázaných na opatrovanie svojho autistického člena.

Ďalšou výhodou pre rodičov, ktorí majú školou povinné deti, je Súkromná špeciálna **základná škola** s materskou školou pre žiakov a deti s autizmom v zriaďovateľskej pôsobnosti Autistického centra Andreas. Vďaka nej môžu byť deti vzdelávané v priestoroch, ktoré poznajú. Odborníci (uznávaní na celom Slovensku) zamestnaní v škole, pomáhajú a metodicky usmerňujú našich zamestnancov. Zároveň pre nás vykonávajú špeciálno-pedagogickú diagnostiku.

Vzdelávanie zamestnancov realizujeme spoločne so všetkými organizáciami sídlacimi v priestoroch Autistického centra Andreas. Vzhľadom k tomu, že k problematike autizmu je zatiaľ málo podkladov, väčšinu vzdelávacích prezentácií si pripravujeme zo zahraničných materiálov. Máme jazykovo zdatných odborníkov, ktorí prednášajú aj v iných organizáciách a preložili materiály z anglického, nemeckého, španielskeho a maďarského jazyka. Vzdelávaciemu programu, v oblasti sociálnych služieb, zameranému na autizmus, bola udelená akreditácia. Doposiaľ sme absolvovali **interné** semináre na rozličné témy. Kurzy a semináre od **externých** organizácií hľadáme cenovo dostupné, eventuálne hradené z projektov, absolvovali sme: pravidelné semináre organizované BSK (práca s rodinami, práca s dobrovoľníkmi, autizmus, hipoterapia), Ako bezpečne využívať digitálne technológie, Individuálny rozvojový plán, školenie BOZP a PO, Sensorická integrácia, Financovanie pomocou DMS, Riadenie organizácie a iné. Navštevujeme konferencie, dni otvorených dverí a semináre, ktoré nám môžu rozšíriť poznatky.

Dvaja z našich trvalých zamestnancov ukončili vysokoškolské vzdelanie, ďalší dvaja sa prihlásili na **univerzitné štúdium**.

Prevádzkujeme informačný a komunikačný **webový portál** na jestvujúcej webovej stránke Autistického centra Andreas, ktorý podáva komplexné informácie o zariadení. Návštevníkovi sa pri otvorení stránky rozvinú okná: o projekte, o nás, o aktivitách, o cenách a dokumentoch, v ktorých získa všetky potrebné informácie.

Snažíme sa šíriť **osvetu o PAS** (porucha autistického spektra) v rôznych úrovniach a smeroch. Naše príspevky odzneli v rádiách, v televízii, boli uverejnené v niekoľkých časopisoch, zúčastnili sme sa tlačovej konferencie. V marci sme mali deň otvorených dverí, pri príležitosti dňa autizmu sme inštalovali výstavu výtvarných prác a keramických výrobkov vo Farmaceutickej fakulte UK a iniciovali sme rozsvietenie význačných budov na modro, samozrejme, že aj my sme si uctili náš deň modrou farbou. Publikovali nám články v novinách, boli sme prítomní na vernisáži, zúčastnili sme sa konferencie o autizme v Prahe a SocioFóra. Voises natočil o našich klientoch a našej práci dokumentárny film. Koncom júna sme slávnostne otvorili dokončený záhradný areál za účasti rodičov, sponzorov, susedov a mediálne známych osobností. Na hudobnom festivale Pohoda nám bolo umožnené propagovať naše zariadenie. Povedomie o problematike PAS sa pokúšame šíriť aj pomocou podpory **edície a predaja** kníh.

Podarilo sa nám získať **iPad**, ktorý sa stal neoceniteľnou edukačnou pomôckou. Z jeho pomocou sa nám darí posúvať hranice samostatnosti našich klientov. Ďalšou elektronickou pomôckou, ktorá nám pomáha pri práci s klientmi je **interaktívna tabuľa**.

Využili sme, že naša zamestnankyňa ukončila vysokú školu fyzioterapie a zaviedli sme novú telesnú disciplínu **trampolining**. K cvičeniu na trampolíne sme vydali praktickú príručku Príklady dobrej praxe.

Vďaka podpore z Nadačného fondu ČSOB Finančnej skupiny v Nadácii Pontis sme mohli vydať pohľadnice, ktoré klienti vytvárajú z **čajových vrecúšok**. Tieto nám pomáhajú zbierať mnohí priatelia a dobrovoľníci z celého Slovenska.

Na Bratislavských **veľkonočných** a **vianočných trhoch** nám bol poskytnutý predajný a informačný stánok. Predávali sme výrobky klientov a ich rodinných príslušníkov, knihy o autizme, oboznamovali okoloidúcich o problematike PAS a v rámci zbierky prijímali dary od návštevníkov. Potešili sme ľudí dobrej vôle predveľkonočnou a predvianočnou atmosférou a kúpou napríklad hodvábnjej šatky, hlineného anjela, drevenej ozdoby, ručne maľovanej pohľadnice či plstených rukavíc a podporili činnosť nášho centra.

Zúčastnili sme sa **keramických trhov** v Pezinku. Ďalšou našou predajnou a osvetovou aktivitou bola účasť na trhoch SLSP. Kde sme tiež mali dva ciele – zlepšiť našu finančnú situáciu predajom výrobkov a zvýšiť informovanosť verejnosti o PAS.

Rok 2012 bol rokom dobrovoľníctva, tak sme ešte viac využili rôzne dobrovoľnícke aktivity na zlepšenie prevádzky Andreasu. Neziskové organizácie organizovali dobrovoľnícke dny: NGO Day, Naša Bratislava, Pontis. Pravidelne upratujeme a dezinfikujeme priestory, inventár a hračky prostredníctvom **dobrovoľníkov**.

Podarilo sa nám získať z UPSVaR vrátené **kompenzačné pomôcky** – invalidný vozík, chodúľ, digitálnu lupu a čítačku.

Z úloh **výchovy a vzdelávania** v hodnotenom období sa jednalo predovšetkým o:

- Organizovanie práce autistov podľa zásad štruktúrovaného učenia, ktoré zahŕňa fyzickú organizáciu priestoru, časový plán a vizuálnu štrukturalizáciu.
- Základný výučbový program s klientmi je tzv. Teach program – štruktúrovaná edukácia (boxy, označenie miest a vecí, obrázky).
- Pri vzdelávaní sa používajú špeciálne počítačové programy (cvičenie pozornosti a koncentrácie, rozvoj rozumových schopností, zmyslová výchova apod.).
- Návčik komunikácie, schopnosť vyjadriť základné želania a potreby. Používame rôzne metódy alternatívnej komunikácie. Napríklad pomocou gest MAKATON (zjednodušená znaková reč). Používa sa skôr v zmysle porozumenia reči, pretože väčšina detí s autizmom nevie napodobňovať. Komunikácia s vizuálnou podporou – komunikácia pomocou reálnych predmetov, fotografií, obrázkov, piktogramov.
- Individuálna edukácia zameraná na rozvoj sebaobsluhy, komunikácie, jemnej a hrubej motoriky a sociálneho správania.
- Eliminovanie problémového správania, ktoré nie je príznakom autizmu, ale dôsledkom toho, že autisti nie sú schopní inak komunikovať.
- V rámci učenia sociálnych zručností vychádzky na Hrad, Slavín, Železná studnička, okolie zariadenia, Horský park, obchody, bazén v DSS Rosa, s použitím sociálnych scenárov.
- Pravidelné hodiny s arteterapeutkou Janou Detvajovou a Katarínou Podluckou v našej keramickej dielni a arteterapie so špeciálnou pedagogičkou Evou Rohalovou.
- Zavádzanie muzikoterapie (využívanie gitary v kombinácii so spevom, africké bubny, klávesy).
- Zavádzanie canisterapie (oboznamovanie a výber vhodných psov a terapeutov).
- Rozširovanie terapie snoezelen.

V súlade so zákonom o sociálnych službách sme vypracovali program **supervízií**. Na účely zvýšenia odbornej úrovne a kvality poskytovanej sociálnej služby má každý klient externého supervízora. Tento sleduje, vyhodnocuje a metodicky usmerňuje našich zamestnancov pri práci s klientom. Každé dva mesiace máme stretnutia k jednotlivým klientom za účasti rodiča a navzájom si odovzdávame informácie. Výstupom zo stretnutí je zhodnotenie priebehu starostlivosti, SWOT analýza, úlohy na nastávajúce obdobie a metodické usmernenie supervízorky.

DSS Andreas n.o. v rámci svojej činnosti spolupracuje s vysokými školami, hlavne odbor sociálna práca, liečebná pedagogika, psychológia, pedagogika mentálne postihnutých a špeciálna pedagogika. Taktiež umožňujeme zamestnancom z iných zariadení exkurzie a konzultácie o prevádzke, metódach a postupoch používaných v našom zariadení. V prvom polroku sme poskytli rôzne druhy praxí od exkurzie, cez pozorovanie, individuálnu prácu s klientom, po zážitkový pobyt pre 32 študentov. Využívame tiež možnosti absolventskej praxe.

Avšak stále pretrváva veľká požiadavka na zabezpečenie kvalitného, erudovaného personálu. Rodičia autistických detí potrebujú odbornú pomoc a spoluprácu skúsených odborných asistentov neustále. Zabezpečujeme zaškoľovanie budúcich odborných terapeutov. Umožňujeme vyškoľovanie osobných asistentov pre autistických klientov.

Vízia

Veríme, že každý človek s poruchou autistického spektra môže dospieť k čo najväčšej samostatnosti a nezávislosti v medziach daných jeho postihnutím.

Ciele

Základným cieľom všetkých našich aktivít je

- zabezpečenie dôstojných podmienok života klientov DSS pri rešpektovaní ich individuality a
- odbremeňovanie rodín odkázaných na opatrovanie svojho autistického člena.

Poslanie

Naším poslaním je poskytovanie kvalitných sociálnych služieb ľuďom s poruchou autistického spektra s dôrazom na priateľskú atmosféru, príjemné prostredie a na rešpektovanie práv každého jedného klienta. Klientov vedieme k čo najväčšej samostatnosti a nezávislosti. Úzko spolupracujeme s rodinami klientov a podporujeme ich väzby na domáce prostredie. Svojimi aktivitami informujeme verejnosť o problematike autizmu a podnecujeme spoluprácu ostatných záujmových skupín v boji proti predsudkom voči ľuďom s autizmom.

Princípy, ktorými sa riadime

- individuálny prístup ku klientovi, rešpektovanie voľby a potreby klienta
- ochrana práv klienta
- dôraz na vzájomnú spoluprácu a partnerstvo vo vzťahu klient, poskytovateľ a rodina klienta
- integrácia a zvyšovanie informovanosti verejnosti o problematike autizmu
- tímový spôsob práce, jednotný prístup zamestnancov ku klientovi a podpora profesijného rastu zamestnancov
- priateľské prostredie i atmosféra ku klientovi a k jeho rodine

3. Ročná účtovná uzávierka

V prílohách   č. 1. Súvaha
                  č. 2. Výkaz ziskov a strát
                  č. 3. Prehľad o daroch, príspevkoch a príjmoch

4. Výrok audítora k ročnej účtovnej závierke

Ročnú účtovnú závierku nebolo potrebné overovať audítorom vzhľadom na objem finančných prostriedkov.

5. Prehľad o peňažných príjmoch a výdavkoch

Príloha č. 4 obsahuje **Výdavky** rozdelené na: 1. Výdavky za správu, 2. Výdavky na spotrebu, 3. Výdavky za cestovné, 4. Výdavky na mzdy, 5. Ostatné výdavky, 6. Výdavky celkom. Príloha č. 4 tiež obsahuje **Konečný zostatok v pokladni** k 31.12.2012, Konečný zostatok na účte k 31.12.2012, Konečný zostatok spolu k 31.12.2012

6. Prehľad rozsahu príjmov (výnosov) podľa zdrojov

Prehľad o daroch, príspevkoch a príjmoch za rok 2012 – príloha č. 3

7. Stav a pohyb majetku a záväzkov

Nezisková organizácia nemá majetok, v prílohe č.4 sú k nahliadnutiu rozpísané finančné prostriedky na účte a v pokladni a ich konečný zostatok.

8. Zmeny v priebehu roka 2012

V sledovanom období nedošlo ku zmene a ani k zmene v zložení orgánov neziskovej organizácie

9. Ďalšie údaje určené správnou radou

Správna rada neurčila žiadne ďalšie údaje na zverejnenie vo výročnej správe.

Správna rada prerokovala a jednohlasne schválila dňa 31.5.2013 predloženú výročnú správu za rok 2012.

10. Vyjadrenie revízora

Nezisková organizácia nie je zo stanov povinná mať ustanoveného revízora. Výročnú správu za rok 2012 preskúmala a podpísala predsedníčka správnej rady. Predsedníčka správnej rady preskúmala hospodárenie neziskovej organizácie a nemá pripomienky.

V Bratislave 28.6.2013

vypracovala: Mgr. Hana Jajcayová

predsedkyňa správnej rady: Magdaléna Mészárosová